

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Švitrigailos g. 7, 03110 Vilnius, tel. 8 694 43992, el. p. info@etikostarnyba.lt, www.etikostarnyba.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303118754

Dr. Audriui Armui
El. p. auarma@gmail.com

2022-09-07 Nr. S-173
I 2022-08-09 prašymą

DĖL PRAŠYMO

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2022 m. rugpjūčio 9 d. buvo gautas Jūsų prašymas, kuriuo prašote suteikti informaciją (atskleisti ir viešinti):

- „1) Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga reikėtų vadovautis, aiškinant tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą;
- 2) Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą;
- 3) Ar Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius ir jo tarnyba yra parengusi ir paskelbusi metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą. Jeigu ne, ar ketina tai daryti bei kada, o jeigu neketina – dėl kokių priežasčių akademinėi bendruomenei aktualios ir svarbios informacijos nerengia ir nepaskelbia.“

Tarnyba, susipažinusi su minėtame rašte nurodytais klausimais ir atsižvelgdama į savo kompetenciją, teikia atsakymą į Jūsų prašymą. Pažymėtina, kad Tarnyba, įvertinusi Jūsų prašymo turinį pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalį ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 45.4 papunkčiu, į Jūsų prašymą atsako laisva forma.

Dėl 1 prašymo. Pažymėtina, kad, Tarnybos žiniomis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos / sąžiningumo tarnybos nėra nustačiusios ir netaiko tarptautinės ar bendros metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatyti tekstų sutapčių vertinimui. Tarnybos duomenimis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos / sąžiningumo tarnybos savarankiškai sprendžia, kokiais klausimais svarbu nustatyti konkrečias metodikas ir (ar) metodines medžiagas. Pavyzdžiui, Suomijos nacionalinė mokslinių tyrimų sąžiningumo taryba parengė rekomendacijas, kaip susitarti dėl autorystės mokslo darbuose, kaip užtikrinti etišką mokslinį vadovavimą ir disertacijų vertinimą doktorantūroje, kaip parengti tyrėjo gyvenimo aprašymą ir kt. (išsamiau žr. <https://tenk.fi/en/advice-and-materials>), Norvegijos nacionaliniai mokslinių tyrimų etikos komitetai – socialinių ir humanitarinių mokslų tyrimų etikos gaires ir kt. (išsamiau žr.

<https://www.forskningsetikk.no/en/guidelines/>). Iš to matyti, kad nėra vienos bendros ar konkrečioje šalyje taikomos metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui.

Dėl 2 prašymo. Tarnyba šiuo atkreipia dėmesį, kad teisės aktuose nėra įtvirtintos pareigos Tarnybai vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, susijusia su tekstų sutapčių vertinimu. Tarnyba, *nagrinėdama* skundą ar atlikdama tyrimą dėl galimo plagiato *ir įvertinusi* tekstų sutaptis, konstatuoja akademinės etikos pažeidimą arba jo nekonstatuoja. Kartu pažymėtina, kad akademinėi bendruomenei pagal poreikį Tarnyba organizuoja ir veda mokymus, Tarnybos darbuotojai kelia kompetenciją tarptautiniuose renginiuose, skirtuose akademiniam / moksliniam sąžiningumui, ir tokiu būdu tiek susipažįsta su tarptautiniais akademinės etikos standartais, tiek juos taiko Tarnybos veikloje.

Dėl 3 prašymo. Informuojame, kad Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis žiūrėti šio rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“). Taip pat informuojame, kad Tarnyba savo kompetencijos ribose nuolat organizuoja ir veda mokymus akademinėi bendruomenei jai aktualiais ir svarbiais akademinės etikos klausimais. Informaciją apie Tarnybos veiklą galima rasti tinklapyje <https://etikostarnyba.lt/>.

Informuojame Jus, kad šis atsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (buveinės adresas – Vilnius, Vilniaus g. 27) arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (buveinės adresas – Vilnius, Žygimantų g. 2) per vieną mėnesį nuo šio atsakymo gavimo dienos.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

Loreta Tauginienė